

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

ЗАТВЕРДЖЕНО
Гуманітарно-педагогічний факультет

19 червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ**

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації, регіональні студії»

Освітня програма: «Міжнародні відносини, суспільні комунікації, регіональні студії»

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник: Силка Оксана Захарівна, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, д.і.н., доцент

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Курс «Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах» викладається на гуманітарно-педагогічному факультеті НУБіП України для студентів 2-го року навчання протягом 4-го семестру для спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Темі лекцій спрямовані на формування базових знань про зміст, організацію, правила інформаційно-аналітичної діяльності. Темі подаються в послідовності, що диктується логікою викладання курсу.

Практичні завдання передбачають закріплення отриманих на лекційних заняттях знань про порядок організації та проведення роботи по збору та аналітичній обробці інформації у сфері міжнародних відносин і являють собою завдання традиційно виконувані у різноманітних установах і відомствах, які в тій чи іншій мірі пов'язані з міжнародною діяльністю.

Вивчення дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах» передбачає також і засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час у формі самостійної роботи, призначеної формувати практичні навички роботи студентів, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань для підвищення якості професійної підготовки кадрів.

Оцінювання рівня знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	_____	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	-
Семестр	4	-
Лекційні заняття	15 год.	

Практичні, семінарські заняття	15 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: вивчити теорію, методику, методологію та досвід інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах, зовнішній політиці; сформувати вміння та засвоїти навички здійснення інформаційно-аналітичного моніторингу, забезпечення інформаційно-аналітичного супроводу, формування необхідної інформаційно-аналітичної бази для прийняття управлінських рішень і моделювання зовнішньополітичних стратегій.

Завдання:

- отримати знання з методології, методики та конкретних технологій інформаційно-аналітичної діяльності в сфері міжнародних відносин;
- ознайомитись зі способами та формами пошуку, отримання, накопичення, первинної обробки й глибокого перетворення відповідної інформації;
- опанувати технікою і технологіями підготовки інформаційних документів та особливостями доведення отриманих результатів до уваги керівництва держави та зовнішньополітичних відомств, державних установ, дипломатичних представництв за кордоном і у міжнародних організаціях;
- набуття знань та навичок для якісної роботи з інформацією та аналітикою;
- набуття навиків оперування значними обсягами інформації з метою вироблення пропозицій щодо відповідних рішень у міжнародних відносинах.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові компетентності) (СК)

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики

держав.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

ПРН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

ПРН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.

ПРН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

ПРН14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

ПРН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:
повного терміну денної форми здобуття вищої освіти

Назви змістовних	Кількість годин			
	Денна форма		Заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

модулів і тем		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Сутність, основні принципи та методика інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах												
Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність як специфічний різновид людської діяльності	11	2	2			7						
Тема 2. Інформаційна революція і формування інформаційного суспільства	11	2	2			7						
Тема 3. Методи аналітико-синтетичної обробки інформації	12	2	2			8						
Тема 4. Методика написання інформаційно-аналітичної роботи	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8			30						
Змістовий модуль 2. Сучасний вимір інформаційно-аналітичної діяльності в світі та Україні												
Тема 5. Інформаційний процес. Комунікації у міжнародних відносинах	11	2	2			7						
Тема 6. Інформаційно-психологічні операції та війни. Інформаційна складова національної безпеки України	11	2	2			7						
Тема 7. Сучасний міжнародний інформаційний простір і Україна	12	2	2			8						
Тема 8. Правові підстави доступу до міжнародної інформації	10	1	1			8						
Разом за змістовим модулем 2	44	7	7			30						
Усього годин	90	15	15			60						

3. Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	Тема 1. Інформаційно- аналітична діяльність як специфічний різновид людської діяльності	2
2	Тема 2. Інформаційна революція і формування інформаційного суспільства	2
3	Тема 3. Методи аналітико- синтетичної обробки інформації	2
4	Тема 4. Методика написання інформаційно-аналітичної роботи	2
5	Тема 5. Інформаційний процес. Комунікації у міжнародних відносинах	2
6	Тема 6. Інформаційно- психологічні операції та війни. Інформаційна складова національної безпеки України	2
7	Тема 7. Сучасний Міжнародний інформаційний простір і Україна	2
8	Тема 8. Правові підстави доступу до міжнародної інформації	1
	Разом	15

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність як специфічний різновид людської діяльності	2
2	Тема 2. Інформаційна революція і формування інформаційного суспільства	2
3	Тема 3. Методи аналітико-синтетичної обробки інформації	2
4	Тема 4. Методика написання інформаційно-аналітичної роботи	2
5	Тема 5. Інформаційний процес. Комунікації у міжнародних відносинах	2
6	Тема 6. Інформаційно-психологічні операції та війни. Інформаційна складова національної безпеки України	2
7	Тема 7. Сучасний міжнародний інформаційний простір і Україна	2
8	Тема 8. Правові підстави доступу до міжнародної інформації	1
	Разом	15

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність як специфічний різновид людської діяльності	13
2	Тема 2. Інформаційна революція і формування інформаційного суспільства	13
3	Тема 3. Методи аналітико-синтетичної обробки інформації	13
4	Тема 4. Методика написання інформаційно-аналітичної роботи	13
5	Тема 5. Інформаційний процес. Комунікації у міжнародних Відносинах	8
6	Тема 6. Інформаційно-психологічні операції та війни. Інформаційна складова національної безпеки України	8
7	Тема 7. Сучасний міжнародний інформаційний простір і Україна	8
8	Тема 8. Правові підстави доступу до міжнародної інформації	14
	Разом	90

6. Засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- захист практичних робіт;
- захист презентацій;
- екзамен.

7. Методи навчання:

- методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: вербальні методи передачі і сприймання навчальної інформації (розповідь, лекція), наочні (ілюстрація, презентація), практичні (вправи, групові та індивідуальні завдання);
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: метод створення ситуації новизни навчального матеріалу, метод опори на життєвий досвід студентів, метод пізнавальних ігор, метод створення відчуття успіху в навчанні, Метод стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні;
- методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: метод усного опитування, індивідуальне опитування, фронтальна (побіжна) перевірка, групова перевірка, письмовий контроль, тестові методи перевірки знань, екзамен.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Сутність, основні принципи та методика інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах		
Лекція 1	РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси. РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій. РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.	
Практична робота 1		10
Самостійна робота 1		7
Лекція 2		
Практична робота 2		10
Самостійна робота 2		7
Лекція 3		
Практична робота 3		10
Самостійна робота 3		7
Лекція 4		
Практична робота 4		10
Самостійна робота 4		9
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Сучасний вимір інформаційно-аналітичної діяльності в світі та Україні		
Лекція 5	РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору. РН14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій. РН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні	
Практична робота 5		10
Самостійна робота 5		7
Лекція 6		
Практична робота 6		10
Самостійна робота 6		7
Лекція 7		
Практична робота 7		10
Самостійна робота 7		7
Лекція 8		
Практична робота 8		10
Самостійна робота 8		9

	стандарти і технічні умови тощо.	
Модульна контрольна робота 2.		
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедайнів та перекладання	кладач і студенти зобов'язані керуватися документами, що регламентують освітній процес в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/node/12654). Зокрема, роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання практичних занять та модулів відбувається за заявою, яку підписує лектор, завідувач кафедри міжнародних відносин і суспільних наук та декан гуманітарно-педагогічного факультету.
Політика щодо академічної доброчесності	кладач і студенти зобов'язані керуватися документами, що регламентують академічну доброчесність, антикорупційні дії, протидію сексуальним домаганням і дискримінації в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/node/166683)
Політика щодо відвідування	кладач і студенти зобов'язані керуватися документами, що регламентують освітній процес в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/node/12654). Так, відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом гуманітарно-педагогічного факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення:

- **електронний навчальний курс навчальної дисципліни** (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2164>;
- **підручники, навчальні посібники, практикуми:**
 1. Варенко В. М. Основи аналітики. Навчальний посібник. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 248 с.
 2. Захарова І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2024. 310 с.
 3. Захарова І. В., Філіпова Л.Я., Задорожний І.С., Тарасенко Д.А. Основи інформаційно-аналітичної діяльності. – Черкаси: Східноєвропейський університет, 2024. 347 с.

4. Муковський І.Т., Міщенко А.Г., Шевченко М. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. – К.: Кондор, 2024. 224 с.

5. Шуляк А. М., Шуляк Н. О. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах : навчально-методичний комплекс. Луцьк : Волинський національний університет, 2022. 52 с.

- **програма навчальної (виробничої) практики** навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом) .

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Жаровська І., Отримнська Н. Інформаційна війна як сучасне глобалізаційне явище. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Юридичні науки». Т. 7., №2, 2020. С. 56–61.

2. Загуменна В.В., Кузьменко О.І. Інформаційно-аналітична діяльність як наукова та навчальна дисципліна: еволюція, тенденції розвитку // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2022. № 4. С. 102–107

3. Запорожець О.Ю. Технології інформаційного протиборства. Навчальний посібник. Київ: Вадекс, 2022. 145 с.

4. Іващенко Г.А.,. Отенко П.В Розвиток інформаційно-аналітичної діяльності в галузі міжнародних відносин // Міжнародний науковий економічний журнал «Бізнес Інформ». 2024. № 9. С. 27–37.

5. Карашук О. Інформаційно-аналітична діяльність в умовах російської агресії // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. 2023. Вип. 67. С. 203–243.

6. Кулеба Д. Війна за реальність. Як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. – Київ : Книголав, 20252. – 384 с.

7. Макаренко Є. А. Міжнародні інформаційні відносини: монографія. Київ: Наша культура і наука, 2022. 452 с.

8. Митко А.М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. Луцьк.: Терен, 2020. 262 с.

9. Міжнародна інформаційна безпека. Підручник. Київ: «VADEX», 2023. 540 с.

10. Мірошніченко Т., Федорова Г. Цифрова дипломатія як сучасний комунікаційний інструмент міжнародних відносин // Грані. 2021. Т. 24. № 12. С. 58–64.

11. Муковський І. Т., Міщенко А. Г., Шевченко М. М. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах. Київ: Кондор, 2021. 224 с.

12. Палій С. Сучасні тенденції розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення у контексті прийняття ефективних управлінських рішень: (на прикладі органів державної влади України) // Український журнал з

бібліотекознавства та інформаційних наук. 2022. № 10. С. 166–174.

13. Руснак Ю., Стужук Ю. Роль інформаційно-аналітичних підрозділів Збройних Сил України у відбитті збройної агресії РФ // Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень. 2024. № 1(80). С. 55–58.

14. Саричев Ю.О. Інформаційно-аналітичне забезпечення як вид інформаційного забезпечення в системі державного управління. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2017_3_19 (дата звернення – 20.08.2023).

15. Сенченко М. Інформаційно-аналітична діяльність «мозкових центрів» // Вісник Книжкової палати. 2021. № 4. С. 24–31.

16. Сибірна Р. І. Особливості аналітичної діяльності у науковому дослідженні // Соціально-правові студії. 2021. Вип. 4 (14). С. 49–55.

17. Сторожилова, У., Сторожилов, Г., Сторожилов, П. Сучасні тенденції діджиталізації у міжнародних відносинах // Діджиталізація та права людини: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Хмельницький. Хмельницький, 2021. С. 325–329.

18. Федотова О.О. Аналітичні матеріали як допоміжний засіб прийняття якісних керівних рішень // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХІ століття: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 13–15 вересня 2023 року). Одеса, 2023. С. 93–97.

19. Федотова О.О. Інформаційно-аналітична діяльність українського центру економічних та політичних досліджень імені Олександра Разумкова // Інформологічні, документознавчі, бібліотекознавчі та архівознавчі студії в сучасному світі: збірник матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 27 жовтня 2022 р.). Київ, 2022. С. 204–210.

20. Шевченко М.М., Соколов В.А. Парадигма аналітичної діяльності у сфері забезпечення національної безпеки: від пізнання до дії // Інвестиції: практика та досвід. 2020. №13–14. С. 110–117.

21. Шуляк А.М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Луцьк : Вежа-друк, 2020. 274 с.

22. Яворський В. Міжнародні стандарти права на доступ до інформації. – URL: <https://helsinki.org.ua/articles/mizhnarodni-standarty-prava-na-dostup-do-informatsiji/> (дата звернення – 20.08.2023).